

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“, ГР. РОМАН, ОБЩ. РОМАН, ОБЛ. ВРАЦА
УЛ. „ГЛАВНА“ 1, ТЕЛ/ФАКС: 09123/3855, E-MAIL: SOULEVSKIROMAN@ABV.BG

УТВЪРЖДАВАМ:
ХРИСТИНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
ГР. РОМАН

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
УЧЕБНА 2022/2023 ГОДИНА

Роман, 2022

I. Въведение

Настоящата програма е разработена във връзка с осигуряването на ефективна подкрепа за личностно развитие на учениците от Средно училище "Васил Левски" и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи, и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

II. Анализ на реалната ситуация

В Средно училище "Васил Левски" се обучават 277 ученици, разпределени в 16 паралелки от V до XII клас. Резултатите от НВО и ДЗИ през 2021/2022 учебна година показват, че в училището се провежда обучение на качествено ниво. От завършилите 17 зрелостници над 78 % продължават обучението си във висши учебни заведения.

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици със СОП, ученици „в риск” и ученици с хронични заболявания. Голям % от тях са от ромския етнос. Няма данни за етническа или друга дискриминация.

Въз основа на тази оценка програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа за деца и ученици от уязвимите групи.

III. Подкрепа за личностното развитие

Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

- идентифициране на учениците, които се нуждаят от обща подкрепа, в т.ч. с обучителни затруднения, с проблемно поведение и такива с изяви интереси;

- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики, с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;

- провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището

2. Кариерно ориентиране на учениците: провеждано от класните ръководители или консултанти от ЦКО към РУ – Враца.

3. Занимания по интереси:

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.

4. Библиотечно-информационно обслужване: осигуряване на безплатни учебници за ученици V – VII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа, с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

5. Грижа за здравето: въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.

6. Поощряване с морални и материални награди: по ред, определен в ПДУ.

7. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:

- изграждане на позитивен организационен климат в училището.
- психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес; предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците; извършване на групова работа с ученици ; работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

8. Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език и литература;
- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Допълнителна подкрепа за личностното развитие:

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя, въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за всеки конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез **план за действие за всеки конкретен ученик**, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство, при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

IV. Дейности по изпълнение на програмата

Обща подкрепа за личностно развитие

№	Дейности	Срок	Отговорник
1.	Екипна работа учителите и другите педагогически специалисти, съгл. НПО:		
1.1.	Идентифициране на учениците, които се нуждаят от обща подкрепа, в т.ч. с обучителни затруднения, с проблемно поведение и такива с изявени интереси;	м.09-10.2022 г.	класни ръководители, учители
1.2.	Формиране на екипи за обща подкрепа за личностно развитие и механизъм за взаимодействие – уточняване на отговорностите;	м.09.-10.2022г.	Директор, Координатор
1.3.	Обсъждане на дейностите по всеки отделен случай на ученик, с обучителни затруднения, с конкретни мерки, като: <i>- периодични срещи между класния ръководител, учителя по предмета, по който е оценено затруднението и специалистите по предмети от зоната на интереса на детето;</i> <i>- посредничество за осъществяване на ежедневна връзка на класния ръководител или учителя по предмета на обучителното затруднение с родител;</i> <i>- ежеседмична индивидуална работа по предмета на обучителното затруднение;</i> <i>- ученикът се включва в група за преодоляване на обучителните затруднения;</i> <i>- задаване на ежеседмични задачи по различни теми, свързани с личностното развитие;</i> <i>- изграждат се приятелства за подобряване на социалните контакти и взаимоотношения на учениците;</i> <i>- ученикът да се включва в извънкласни дейности – празници, тържества и други.</i>	м.10.2022 г.	Координатор, класни ръководители, учители
1.4.	Изготвяне на конкретни мерки за обща подкрепа за учениците с проблемно поведение, където по всеки случай се предприемат незабавни мерки за изясняване и прекратяване на проблемното поведение;	при необходимост през учебната година	Координатор, класни ръководители, психолог
1.5.	Консултиране с психолог за преодоляване на проблемното поведение; разговор на класния ръководител с ученика, с родителите му и с неговото обкръжение; разговор с обществен възпитател (когато има такъв); разговор с инспектор от ДПС и РУ Роман;	при необходимост	Координатор, класни ръководители, психолог

1.7.	Допълнително обучение по учебни предмети, насочено към ученици със системни пропуски по даден учебен предмет, които са изостанали по даден учебен предмет, поради непосещаване на училище повече от 10 учебни дни или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа;	при необходимост	Координатор, класни ръководители, учители по учеб.предмети
1.8.	Допълнително консултиране по учебни предмети по утвърден график;	през учебната година	Координатор, класни ръководители, учители
1.9.	Провеждане на регулярни срещи , когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.	през учебната година	Координатор, класни ръководители, учители
2.	Кариерно ориентиране на учениците , чрез: информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване; включване на теми в часа на класа и часовете по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование /ГЗЕИО; провеждане анкети в VII-те класове и XII-ти клас и при заявена необходимост; предоставяне информация за училищата в системата на образованието и възможностите за завършилите VII-ми клас и за ВУЗ за завършилите XII клас; провеждане на срещи с представители на Кариерния център.	през учебната година	Координатор, класни ръководители, КЦ към РУО
3.	Включване на ученици в занимания по интереси , чрез алтернативни програми, модели, среди и участници;	през учебната година	класни ръководители, ръководители на групи
4.	Библиотечно – информационно обслужване , чрез осигуряване на учениците свободен достъп до информация от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа;	през учебната година	класни ръководители, учители
5.	Грижа за здравето , чрез: - осигуряване на учениците достъп до медицинско обслужване, както и <i>здравно образование и информираност</i> на децата и учениците; - тематични лекции, семинари, теренги в Часът на класа и в часовете по ГЗЕИО по НП „Без свободен час“; - мерки за превенция на физическото и психическо здраве – охранителни системи, органи, тематични обучения, инструктаж и др.;	през учебната година	класни ръководители, мед. Фелдшер, Координатор

6.	Мерки за справяне с критични и извънредни ситуации, които са заплаха за живота и здравето – процедури за действие в кризисни и извънредни ситуации; формиране на компетентности за действие в критични и извънредни ситуации.	през учебната година	Ръководство, Координатор, класни ръководители, психолог
7.	Поощряване с морални и материални награди	през учебната година	Ръководство, Координатор, класни ръководители,
8.	Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, чрез: - включване на отделни деца и ученици в съответни дейности по чл. 45 за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа, насочена към децата и учениците, педагогическите специалисти и към родителите, вкл.: – създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес; - предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците; - извършване на групова работа с ученици при кризисна интервенция; - работа със средата на ученикът – семейството, връстниците.	през учебната година	Училищно ръководство, Координатор, класни ръководители, психолог
9.	Дейности за превенция на обучителните затруднения , чрез допълнително обучение поотделен учебен предмет, с акцент обучението по български език и литература консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; логопедична работа.	през учебната година	координатор, класни ръководители, учители
10.	Осигуряване на подкрепяща среда – ученици, учители, наставници, родители/общественици...	през учебната година	Ръководство, класни ръководители, учители, родители
11.	Координиране и регистриране на промените. Отчитане на резултатите. Оценка в края на първия срок и в края на учебната година.	своевременно	Координатор, класни ръководители

Допълнителна подкрепа за личностно развитие

№	Дейности	Срок	Отговорник
1.	Идентифициране на учениците , на които да се предостави допълнителна подкрепа за личностно развитие	м. 09/10.2022 г.	Координатор, класни ръководители, ресурсни учители, логопед, психолог
2.	Формиране на екипите за подкрепа за личностно развитие, График за дейностите , уточняване и разписване на отговорностите.	м. 09/10.2022 г.	Директор, Координатор, класни ръководители, ресурсни учители, логопед, психолог
3.	Извършване на оценка на потребностите на учениците със СОП.	м. 09/10.2022 г.	Координатор, класни ръководители, психолог, логопед
4.	Осигуряване на подкрепа на ученици със СОП от специалисти съобразно индивидуалните им потребности – План за подкрепа.	през учебната година	Координатор, класни ръководители, педагогически специалисти
5.	Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище (съгласно училищната програма за превенция на отпадането).	през учебната година	класни ръководители, педагогически специалисти
6.	Стимулиране на учениците с предоставена допълнителна подкрепа, чрез включване в училищни инициативи и мероприятия.	през учебната година	Координатор, класни ръководители, педагогически специалисти
7.	Повишаване информираността на родителите относно отговорността им в процеса на образование и възпитание на децата им.	през учебната година	Училищно ръководство, Координатор, класни ръководители, Образователен медиатор

V. Очаквани резултати

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.

2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.

3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 14/ 14.09.2022 год.) и е утвърдена със заповед № 30/ 15.09.2022 год. на директора на училището.